

його на самостійні освіти. Такі елементи зазвичай у вигляді «клинів» з'єднують центральні райони міста з його околицями.

Таким чином, висновки передпроектного аналізу території лягають в основу проектного архітектурно – містобудівного рішення.

ПРИНЦИПИ МАСШТАБНИХ СПІВВІДНОШЕНЬ СУЧАСНИХ ТА ІСТОРИЧНИХ АРХІТЕКТУРНИХ ФОРМ В МІСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Глуценко К.М.

Науковий керівник – Коптєва Г.Л., канд. архіт., доцент

У сучасних умовах з розвитком міста збільшуються його потреби в нових площах і функціях. Так як історичне ядро часто є культурним, діловим і торговим центром, основне навантаження лягає саме на нього. Основним завданням для архітектора, що проектує в історичному середовищі є збереження цілісності історичної забудови та гармонійної взаємодії старого і нового, але в більшості випадків цей факт не враховують і виникає проблема масштабного співвідношення сучасних та історичних архітектурних форм в міському середовищі. Таким чином, для створення сучасного гармонійного середовища необхідно враховувати масштабні співвідношення при взаємозв'язку сучасної забудови з історичним середовищем.

В багатьох сучасних містах із багатомілітичною історією виникає актуальна проблема гармонійної взаємодії старовинних будівель і ансамблів із новою забудовою, при цьому архітектурний потенціал міста визначається способом вирішення даної проблеми. Кожне місто вирішує цю проблему по-своєму, в залежності від характеру містобудівної політики. Спроба композиційно пов'язати стилістику сучасних по функції і конструктивному рішенню будівель з історичним оточенням часто приймає безглузді і потворні форми. Так, недоречно виглядає стилізація банків, офісів, торгових центрів під старовинні цегляні особняки з арковими віконцями і кам'яним мереживом. Архітектурні цитати давнини доречні в сучасній архітектурі лише в особливих випадках, при певному образному звучанні споруди. Саме особливе перенесення стародавніх архітектурних традицій і форм в сучасну містобудівну структуру створює передумови для виникнення національного архітектурного колориту і як наслідок формування національних архітектурних шкіл з відповідною стилістикою формоутворення.

Розвиток містобудівних принципів просторової архітектурної композиції сходить до найдавніших часів. Від стародавнього Вавилону до наших днів ведуться спроби створення композиційно організовано-

го середовища для життя людини. Ця лінія розвитку проходить через багато країн і континенти, від однієї суспільної формації до іншої, крізь різні форми побуту і праці та способів будівельного виробництва.

Тут виникає довічна проблема невідповідності масштабних співвідношень взаємодіючих сучасних та історичних архітектурних форм. Йдеться, перш за все, про вдосконалення методології архітектурно-містобудівного проектування і, отже, про підвищення ефективності проектних рішень, в тому випадку, якщо потрібно «скласти нове і старе». Масштабність архітектури дана в її деталях, що співвідносяться з людиною. Комунікація можлива тільки при відповідній дистанції, що обумовлена масштабною людиною. Деталь, яка є масштабною людині, вказує на комунікативні якості архітектурного середовища. Відсутність відчутних деталей говорить про відсутність комунікативної функції архітектурного середовища. Максимальне укрупнення деталі, переведення деталізації в єдине, виражає ідею безмежності. Безмежність передається узагальненням або перетворенням частковостей в єдине-ціле. Деталізація виявляє камерність простору. Масштаб деталі відображає масштаб оформленого простору. Масштаб деталі (просторової і наочної) виражає масштабний світ людини.

Кожна епоха розвитку людства відрізняється не тільки певним рівнем розвитку продуктивних сил, а й структурою суспільних відносин і культивованих духовних цінностей. Архітектура як пластичне мистецтво, що виражає ці цінності в певних матеріальних формах, є своєрідним культурним художньо-естетичним інформаційним посланням свого часу.

В ході дослідження були виявлені такі принципи середовищної адаптації нової будівлі до його історичного контексту як: композиційний, стилістичний, декоративний, асоціативний, образно-символічний, колористичний і типологічний прийоми середовищної адаптації. Виходячи з вище сказаного, слід зробити висновки, що особливо важливим завданням архітектора є вибір потрібного принципу для гармонійного взаємозв'язку сучасних архітектурних об'єктів і історично сформованих ансамблів або окремо розташованих будівель, а також для забезпечення функціональної і художньої взаємодії, цілісності історичної забудови та гармонійного взаємозв'язку старого і нового. Нова будівля в конкретному історичному середовищі відіграє важливу роль завдяки використанню принципів середовищної адаптації, щоб якомога вигідніше досягти єдності, композиційної цілісності, яке вигідно підкреслить історичне оточення.